

Blødningsforstyrrelser

Revideret April 2024

Mulige årsager til blødningsforstyrrelser

Uregelmæssige menstruationer forekommer hyppigst i de første år efter man er begyndt at menstruere samt hos kvinder 5-7 år før overgangsalderen. Uregelmæssige blødninger er ofte et tegn på svigtende ægløsning og dermed svigtende produktion af hormonet progesteron. Dette betyder, at slimhinden i livmoderen ikke opbygges normalt som under en cyklus med balance i kønshormoner.

Psykisk belastning, stress, graviditet, vægtændringer eller intensiv motion, infektioner, systemiske lidelser (fx stofskiftesygdom, forhøjet prolaktin, autoimmune lidelser), visse medicintyper og forstyrrelser i blodets evne til at koagulere kan også ændre ens blødningsmønstre.

Hos op til 50% af kvinder i 40'erne med kraftige og/eller uregelmæssige menstruationer kan årsagen være en polyp eller muskelknode i livmoderen. Der er oftest tale om godartede forandringer, men ligesom der kan opstå celleforandringer på livmoderhalsen, kan der også udvikles celleforandringer i slimhinden i livmoderhulen. Disse er dog sjældne hos yngre.

Undersøgelser

Tidspunktet for at undersøge for blødningsforstyrrelser er mest optimalt på 6-10 cyklusdag. Nogle gange kan det være nødvendigt at fremkalde blødningen eller at få den ordentlig afsluttet med en kort hormonkur (Provera) på 10 dage.

- Der foretages en gynækologisk undersøgelse med ultralyd, evt. podninger og cytologi (test for celleforandringer på livmoderhalsen)
- Det kan være nødvendigt at supplere den almindelige skanning med en **vandskanning** for at be- eller afkræfte evt. polyper eller muskelknuder.
- Det kan også være nødvendigt at tage en **vævsprøve (skrab) fra slimhinden i livmoderhulen**. Prøvetagningen kan give menstruationslignende ubehag.

Der kan efter en vandskanning og vævsprøve fra livmoderslimhinden være blødning i de efterfølgende dage.

Der er ved disse procedurer en lille infektionsrisiko. Du bør derfor ved kraftig blødning, smerter, ildelugtende udflåd og/eller feber kontakte klinikken. Udenfor klinikens åbningstid kan egen læge eller vagtlæge kontaktes. Du frarådes brug af tampon, svømme- og karbad samt samleje, så længe der er blødning.

Behandling

- Behandlingen vil rette sig mod årsagen, som altså kan være mangeartede.
- Kraftige/ langvarige menstruationer kan behandles med Cyklonova. Hvis der er tale om hormonelle forandringer, kan der behandles med supplerende hormoner (Gestagen), og hos unge med P-piller. Mange kvinder både ældre og unge kan også have gavn af en hormon(gestagen)spiral.
- Infektion behandles med antibiotika.
- Polyp eller muskelknode i livmoderhulen kan fjernes operativt.
- Evt. ændring af livsstilsvaner, regulering/ behandling af evt andre lidelser.
- Fjernelse af livmoderen er i dag sjældent ved blødningsforstyrrelser. I dag findes gode alternative behandlingsformer fx destruktion/ kirurgisk fjernelse af livmoderslimhinden ved en kikkertoperation på sygehuset (TCRE).

